

15. prosince 2019 3. neděle adventní

Introit: Připravte cestu Hospodinu. Hle, Panovník přichází s mocí. (Iz 40,3.10)

Píseň: Žalm 138 *Srdcem celým tebe, Pane*

Modlitba:

Pane Bože,

děkujeme, že s tebou můžeme v životě počítat. Protože ty jsi na začátku svět a člověka vymyslel a stvořil. Děkujeme za Bibli, ze které se o tobě dovídáme. Bible v tom má jasno, že jsi svrchovaný, všemohoucí, velký, spravedlivý a dobrý. Mnoha různými příběhy nám to sděluje. To jen my jsme často váhaví, pochybujeme a zpochybňujeme, zkoumáme, obcházíme, vzdalujeme se a zase se snažíme přiblížit. K tobě, k tvému slovu, k pravdě.

Prosíme, pomoz našemu hledání. Měj s námi trpělivost, buď blízko.

Slyš naše otázky, odpovídej na pochybnosti i všelijaká proč.

O tvůj advent prosíme. Amen.

Čtení: Joz 24,1-5; 14-18

Píseň: 615 *Bůh první slovo má*

Text: Lk 12,35-48

Kázání: Vyvolte si dnes, komu chcete sloužit. Já a můj dům... (Joz 24,15) Jozue nekompromisně staví lid před volbu: sloužit Hospodinu, nebo cizím bohům. Není jiná možnost. Trochu Hospodinu, někdy Hospodinu, v neděli tak, ve všední dny jinak... Bible nenechá člověku nějakou střední cestu. Tak - nebo tak. A Bible nezastírá to, že ta správná cesta, správná víra je věření v Hospodina. Rozhodnutí a snaha jít po jeho cestě. A jít po Boží cestě znamená být služebníkem svého pána.

Chceme být služebníky? Být křesťanem, zdá se podle dnešního textu, není jednoduché. Resp. není bez námahy a snažení. Nebo jinak, pozitivněji: není bez úkolu a poslání. Není to nuda. Být křesťanem znamená sloužit. Být připraven, mít v ruce rozsvícenou lampu, čekat na pána, až se vrátí a bude mě, mou službu, moje světlo potřebovat.

Bible nenabízí nějakou "light variantu" křesťanství. V neděli si "zavěřit", zklidnit se v kostele a dál se mě to netýká. Máme čekat na pána. Ten může, podobně nečekaně jako zloděj, přijít kdykoli.

K připravenosti patří přepásaná bedra. Proto, aby vám neplandaly šaty. Nepřekážely. Abyste byli schopni pohybu a práce. Služebníci nečekají na pána ve svátečních šatech a s rukama složenýma v klíně. Čekají v pracovním. Připraveni přiložit ruku k dílu, je-li to potřeba. S rozsvícenou lampou. Světlo má v Bibli širokou symboliku. Světlo, naděje, ale taky "otevřené hledí", opak "černoty" v širokém slova smyslu (apoštol Pavel používá pro zlo výraz "skutky tmy" Ř 13,12). Mít rozsvícenou lampu znamená taky, že se neskrývám s něčím špatným, nekalým. A pak: světlo patří na svícen. Nestydím se za evangelium... Mohla bych pokračovat mnoha biblickými obrazy, které mají s tematikou světla (nebo tmy) co do činění.

Jak moc se v onom čekání jedná o aktivitu, činění, dělání..., jak moc jde o uvědomování možného Božího příchodu kdykoli? Patří to k sobě: bdělost a činění.

Máme čekat na pána, který odjel na svatbu. Být připraveni, abychom mu otevřeli, vítali ho. Hned (oblíbený Lukášův výraz). Najednou nebude čas něco dodělat. Pravděpodobně znáte z Matoušova evangelia podobenství o posledním soudu (třídění na ovce a kozy - Mt 25; Pán bude hodnotit to, jak jsme se chovali k těm nejmenším kolem nás - protože to jsou ta setkání s Pánem). V souvislosti s tím mě napadá otázka: bude nám jasné, že ten, kdo tluče na dveře, je ten pán (Pán)? Bude tak jasně poznatelný? Nebude to něco podobného, jako se píše v tom Matoušově podobenství, že vlastně bude úplně obyčejný, chudý, nemocný, ve vězení...?

Těm, kteří ho poznají a otevřou, bude blaze. Posad'te se, přátelé, řekne Pán, opáše se (je to stejné slovo, jako byla výzva k připravenosti - buďte opásáni) a sám začne obsluhovat (řec.

diakoneo). Pán obsluhující. (u Jana je to Ježíš, který umývá nohy) Obsluhování u stolu - také obraz VP. Ježíš nejen něco (roz)dávající, ale dávající sám sebe.

Takže: naše připravenost, přepásaná bedra - aktivita, starost, práce, pečování. A těm připraveným odpovídá: Pán hostitel - jednou v plnosti, až přijde, v Božím království; prozatím při VP.

Chceme být služebníky? Bible tento dotaz neklade. U svých čtenářů předpokládá samozřejmě kladnou odpověď. Říkáme přece Bohu "Pane". Bible nám říká, že je to dobré mít pána.

Pak se Petr zeptá, komu jsou Ježíšova slova určena. Trochu se zdá, že Ježíš prostě pokračuje v tom, co už říkal. Ale možná je zde přece jen posun. Nepřímo Ježíš říká, že se ve své řeči obrací na správce. Snad mluví k náboženským představitelům. Nebo ke všem, kteří něco spravují. Správcovská role je tu popsána jako rozdělování pokrmu. Šířeji: starost o to, aby ti, kdo mi byli svěřeni, neměli hlad. Nedostatek. Při rozdělování pokrmu nejde jen o péči o žaludky. I v prosbě modlitby Páně o chléb vezdejší je zahrnuta prosba o všechno, co člověk k životu potřebuje.

Jaký je dobrý správce? Od správce (řec. oikonomos) se vyžaduje věrnost a rozumnost. Věrnost, víra - pánu. Rozumnost - samostatné a rozumné rozhodování. Nejen podle nějakých kolonek, do posledního gramu podle pravidel, ale rozumně. To slovo zde použité (frónésis) se překládá také jako moudrost nebo předvídavost. U Řeků hlavní ctnost. Hledět dopředu, myslet na důsledky svého jednání, na širší souvislosti. Jednat rozumně znamená s rozumem, rozvahou. Ohleduplně. Odpovědně. Dobrý správce je tedy vírou ukotven k Pánu (vertikála) a rozumem samostatně promýšlí své jednání a jeho dopady na okolní svět.

Správce je odpovědný. Byl někým ustanoven, pověřen. Nejde (jen) o plnění konkrétních přesných rozkazů. Správce má být bdělý, kreativní, pečovat o druhé. Nejde o přesné naplnění "standardů péče", ale o jejich plnění s láskou, empatií. Nejde jen o dodržení zákona do poslední čárky, jde i o nehledání díry v zákoně, aby moje jednání bylo sice v mezích zákona, ale zároveň pro mne výhodné.

Správce je odpovědný tomu, kdo mu odpovědnost svěřil. Ježíš mluví o odpovědnosti svěřené člověku Pánem Bohem. Nicméně odpovědnost je lidem svěřena i druhými lidmi a platí pro ni podobná pravidla.

Čtete s mládeží na pokračování knihu Marka Váchy Nevyžádané rady mládeži. Posledně jsme četli kapitolu o Oskaru Schindlerovi. Znáte pravděpodobně film Schindlerův seznam. Oskar Schindler získával do své továrny za úplatu židovské dělníky jako levnou pracovní sílu. Postupně si uvědomil, že je takto zachraňuje. Když mu zachránění po válce děkovali, nebyl nadšený. Dochází mu, že by jich býval mohl získat a zachránit víc. A je z toho nešťastný. Neudělal chybu, neporušil zákon, pravidla. Je "z obliga", naopak udělal hodně dobrého, ale tíží ho svědomí. Mohl jsem jich zachránit víc...

Lukášův text stručně mluví o odměně pro ty věrné a spravedlivé a o trestu pro ty nespravedlivé. Služebník bdělý, připravený, bude pochválen, odměněn. Bude ustanoven nade vším, co patří jeho pánovi. Počítá se s ním. Jinak řečeno: pro služebníka je místo v Božím království. A nebude to nuda.

Služebník, který se na odpovědnost a očekávání vykašle, bude potrestán. Jeho neodpovědnost je popsána slovy: bude bít sluhy i služky, jíst, pít i opíjet se (BKR, v. 45) Jeho vina je v nestřídmosti a ošklivém zacházení s těmi, kdo jsou mu svěřeni. Vina je v tom, že to, co bylo určeno pro jiné, shrábl sám. Ježíš zde mluví ke správcům Božího lidu. Tím špatným zacházením s druhými je pak (také) špatné zacházení s Božím slovem, Boží milostí. Překroucení Božího slova, pokřivení Božího obrazu, odepření milosti. Měl jsem se o něco rozdělit, ale neudělal jsem to.

Trest: vykázán ven k těm, kdo také byli nevěrní. Když člověk o to místo uvnitř Božího království nestojí, nikdo ho nebude nutit.

Říkala jsem na začátku, že Bible samozřejmě předpokládá, že člověk stojí o to "patřit k Pánu Bohu". Zároveň nám Bible sděluje tu úžasnou zprávu, že Pán Bůh stojí o nás. O člověka. O každého z nás, jednotlivce. Máme tu možnost držet v ruce lampu a těšit se na ženicha. Jeho příchod bude v první řadě radostný. Jako když se malé děti radují, když tatínek přijde domů z práce, běží mu naproti do předsíně...

Vyznání vin, slovo milosti

Píseň: 152 *Věříme srdečně v jediného Boha* (píseň je zároveň vyznáním víry)

Večeře Páně

Ohlášky, sbírka

Píseň: Svítá 239 *Otevřete brány*

Přímluvná modlitba

Poslání: Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se! Pán je blízko. (Fp 4,4-5)

Požehnání: A pokoj Boží, převyšující každé pomýšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. (Fp 4,7)

Píseň: 631 *Nám pomoz, Pane milý*